

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Central (jud. Ghe. Bîrsan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

ÎNCHEIERE

16 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Victor Burduh
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursului declarat de recurenta Valentina Grib,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Valentina Grib
împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică „Centrul de Sănătate Cupcini” cu
privire la obligarea de a semna și elibera certificatul medical privind incapacitatea
temporară de muncă, repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost
respinsă cererea de apel depusă de Valentina Grib, a fost menținută hotărârea din 09
septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 03 august 2020, Valentina Grib a depus cerere de chemare în
judecată împotriva IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” cu privire la obligarea de a
semna și elibera certificatul medical privind incapacitatea temporară de muncă
pentru perioada: 01 martie 2019 – 20 martie 2019 și repararea prejudiciului moral
în mărime de 50 000 lei.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că, în anul 2018 a fost diagnosticată
cu XXXXX, astfel, a prezentat medicului de familie actele confirmatoare, iar ca
rezultat a fost deschis un certificat de incapacitate temporară de muncă. La data de
30 ianuarie 2019, a fost operată la o instituție medicală privată, care a eliberat un
certificat medical pe durata aflării în staționar, astfel, a transmis extrasul medical
medicului de familie pentru prelungirea duratei incapacității temporare de muncă.

A afirmat reclamanta că, la 20 februarie 2019, a primit un apel telefonic de la
medicul de familie, care a informat-o că a prelungit termenul incapacității temporare
de muncă în absența reclamantei, însă șefa instituției refuză să semneze. Astfel, a
informat medicul unde se află, care este starea sa de sănătate și că urmează procedura
de reabilitare postoperatorie. Totodată, reclamanta a telefonat șefa instituției și a
informat-o că nu poate pleca în or. Cupcini, deoarece se simte rău și zilnic merge la
pansament și la procedura de extragere a limfei, însă ultima a declarat că în absența
reclamantei nu semnează nimic și va semna doar la prezentarea reclamantei, iar
termenul de prelungire va curge din data prezentării la ea.

A invocat reclamanta faptul că, în luna martie a anului 2019 a chemat șefa

instituției în instanță, astfel, în luna decembrie a anului 2019 instanța a constatat încălcarea unui drept de către șefa instituției, obligînd-o să elibereze certificatul medical. Hotărârea instanței a fost atacată de către ambele părți și instanța de apel, constatînd erori de procedură, a casat hotărârea instanței de fond cu declararea apelului inadmisibil.

A mai menționat reclamanta că, la data de 19 iunie 2020 a depus o cerere prealabilă pe numele pîrîtului, solicitînd eliberarea certificatului medical pentru perioada: 08 februarie 2019 - 20 martie 2019.

Prin răspunsul din 06 iulie 2020, pîrîtul nu a acceptat cererea, dar nici nu a respins-o, făcînd apel la buna-credință, iar din răspuns, reclamanta a înțeles doar că pîrîtul solicită prezentarea extrasului-trimitere în original, necătînd la faptul că a criticat dur acest certificat, care conține o mulțime de carențe atît după formă, cît și după conținut și nu cuprinde perioada solicitată.

A reținut Valentina Grib că, la data de 14 iulie 2020, a prezentat medicului de familie extrasul-trimitere în original.

La data de 15 iulie 2020, reclamanta a mai menționat că a expediat în adresa pîrîtului o cerere prealabilă suplimentară, solicitînd deja și repararea prejudiciului moral.

La 23 iulie 2020, reclamanta s-a prezentat la medicul de familie, care a semnat și a eliberat certificatul nr. XXXXX, cu inscripția incapacității de muncă pînă la data de 28 februarie 2019, fiind semnat tot atunci și de șefa instituției.

A considerat reclamanta acțiunile pîrîtului, dar și eliberarea certificatului pentru o perioadă mai mică celei solicitate, neprezentarea răspunsului în privința solicitării de a repara prejudiciul moral drept ilegale și neîntemeiate.

Pîrîtul în răspunsul la cererea prealabilă a constatat că, certificatul prezentat conține o mulțime de carențe atît după formă, cît și după conținut și nu cuprinde perioada solicitată, iar, la capitolul dat, reclamanta este de acord cu pîrîtul doar cu o concretizare.

A susținut reclamanta că, documentul prezentat nu se regăsește în lista certificatelor solicitate de către pîrît pentru a fi prezentate, indicate în răspuns, aceasta fiind doar o scrisoare cu caracter de informare.

Totodată, a indicat reclamanta că, nu a prezentat extrasele, certificatele și alte documente solicitate în răspuns, în lipsa cărora este strict interzis de a elibera certificatul solicitat, însă cu toate acestea, pîrîtul în baza acestei scrisori informative, a eliberat un certificat medical, încălcînd intenționat cerințele instrucției invocate în răspuns, iar în asemenea circumstanțe, semnatarii certificatului urmau a fi conștienți de faptul că, eliberînd certificatul în absența certificatelor solicitate, ei sunt pasibili răspunderii contravenționale pentru eliberarea ilegală a unui act administrativ.

A mai reținut reclamanta că, din data apariției conflictului, starea de fapt nu s-a schimbat, astfel, este inexplicabil faptul eliberării certificatului doar pentru o perioadă de timp. În certificat este făcută mențiunea ”continuă tratamentul”, astfel tratamentul a fost continuat pînă în luna martie, începînd lucrul la data de 06 septembrie. Conform pct.10 al Hotărârii Guvernului nr. 469, certificatul medical se eliberează pe toată perioada tratamentului pînă la restabilirea capacității de muncă.

A mai indicat reclamanta în cererea înaintată că, mărimea prejudiciului moral se stabilește de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate, de gradul de vinovăție al pîrîtului, luîndu-se în considerație

circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Pentru a proteja datele cu privire la maladie, statul a cifrat denumirea bolilor, în certificat fiind indicat doar cifra maladiei.

A solicitat reclamanta Valentina Grib obligarea pârâtului IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” de a semna și elibera certificatul medical privind incapacitatea temporară de muncă pentru perioada: 01 martie 2019 – 20 martie 2019 și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

Prin hotărârea din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 27 septembrie 2021 și la 23 noiembrie 2021, apelanta Valentina Grib a contestat cu apel hotărârea primei instanțe, solicitând casarea integrală a hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 28 septembrie 2021, Valentina Grib a contestat cu recurs încheierea din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, solicitând casarea încheierii contestate, ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea de apel depusă de Valentina Grib și s-a menținut hotărârea din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

S-a respins cererea de recurs depusă împotriva încheierii din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central privind admiterea abținerii de la judecarea cauzei unui judecător, cu menținerea încheierii date.

S-a încasat din contul Valentinei Grib în beneficiul IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” a cheltuielilor de asistență juridică suportate în apel, în mărime de 2000 lei.

Pentru a decide astfel, Colegiul a constatat că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Analizând argumentele invocate în cererea de apel, în raport cu probele anexate la dosar și prevederile legii, ce guvernează raportul litigios, instanța de apel a conchis că, cererea de apel urmează a fi respinsă, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

Colegiul a considerat necesar de a reitera că, reclamanta Valentina Grib s-a adresat medicului de familie la data de 17 decembrie 2018 și după examinarea medicală a fost îndreptată pentru consultație la medicul specialist.

La data de 16 ianuarie 2019, reclamanta Valentina Grib s-a prezentat la medicul de familie cu extrasul de la Spitalul ”Repromed”, unde s-a aflat la tratament în perioada 14 - 15 ianuarie 2019. Medicul de familie a deschis certificatul de concediu medical pentru perioada 16 ianuarie 2019 – 29 ianuarie 2019. Ulterior, certificatul de concediu medical a fost închis, deoarece în perioada 20 ianuarie 2019 – 04 februarie 2019, Valentina Grib s-a aflat la tratament în condiții de staționar, unde i s-a eliberat certificatul de concediu medical pentru perioada 30 ianuarie 2019 – 07 februarie 2019.

La data de 08 februarie 2019, soțul reclamantei Valentina Grib, Gheorghe Grib, a prezentat extrasul și certificatul de concediu medical nr. XXXXX seria XXX eliberat de Spitalul „Repromed”. Ulterior, de către medicul de familie, pe numele Valentinei Grib, a fost eliberat certificatul de concediu medical pentru perioada 08 februarie 2019 – 17 februarie 2019 cu prezentarea la medicul de familie la data de 18 februarie 2019.

După data respectivă, reclamanta Valentina Grib nu s-a prezentat la medicul de familie, însă prin apeluri telefonice repetate a solicitat prelungirea certificatului, deoarece se afla în mun. Chișinău și nu putea să se deplaseze la IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini”.

Or, prezența Valentinei Grib la medicul de familie sau la domiciliu pentru examinarea medicală – era necesară pentru prelungirea argumentată a certificatului de concediu medical.

Potrivit prevederilor ordinului comun al Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Companiei Naționale de Asigurări în Medicină nr. 1087/721 A din 30 decembrie 2016 cu privire la aprobarea Regulamentului privind înregistrarea persoanei la medicul de familie din instituția medico-sanitară ce prestează asistență medicală primară în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală, persoana poate să se înregistreze la medicul de familie din teritoriu unde are domiciliul provizoriu. Circumstanțele descrise mai sus sunt invocate în comunicarea nr. 06/1665 din 18 martie 2019 (f.d. 43) expediată Valentinei Grib.

De asemenea, instanța de apel a reiterat că, la examinarea cauzei, instanța de fond a constatat faptul că, prelungirea certificatului de concediu medical de către IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” pe perioada de la 01 martie 2019 – 20 martie 2019 nu a fost posibilă, deoarece pe perioada respectivă reclamanta Valentina Grib nu a fost monitorizată nici într-un fel de către medicul de familie, nu a solicitat aceasta, nu s-a prezentat la medicul de familie, nu se cunoștea locul aflării acesteia.

Totodată, IMSP „Centrul de Sănătate Cupcini” nu a fost informat dacă reclamanta a primit careva tratament, sau nu s-a folosit de serviciile medicale și de reabilitare, iar p.5/1 alin. 5) a Instrucțiunii prevede că, certificatul de concediu medical nu se eliberează în cazurile când persoana a neglijat serviciile medicale sau de reabilitare care îi stau la dispoziție.

Subsecvent celor constatate, Colegiul a reținut drept întemeiată concluzia instanței de fond care a conchis de a respinge pretențiile cu privire la obligarea pârîtului de a semna și elibera certificatul medical privind incapacitatea temporară de muncă pentru perioada 01 martie 2019 – 20 martie 2019.

Mai mult, cu privire la solicitarea reparării prejudiciului moral, instanța de fond întemeiat s-a bazat pe principiile răspunderii delictuale care este componenta delictului civil și constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca fiind necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale, or, nu pot exista careva răspunderi delictuale prin repararea prejudiciului moral, deoarece lipsesc elementele importante cum ar fi: fapta ilicită și vinovăția.

Ori, instanța de apel a constatat că, pârîtul IMSP „Central de Sănătate Cupcini” a respectat regulamentul, hotărârile de guvern iar autoritatea medicală a acționat în conformitate cu legea și actele normative.

Ce ține de cererea de recurs declarată de Valentina Grib împotriva încheierii din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central privind admiterea

declarației de abținere de la judecarea prezentei cauze, înaintată de judecătorul Cristina Prisacari, Colegiul a menționat că, instanța de fond just a dispus admiterea abținerii, or, circumstanțele invocate de către judecătorul care s-a abținut sunt prevăzute la art. 50 alin.1) lit.e) Cod de procedură civilă, circumstanțe care duc la incompatibilitatea judecătorului pentru a soluționa cauza.

Deci, cererea de recurs depusă împotriva încheierii din 28 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central se va respinge cu menținerea în vigoare a actului contestat.

Cât privește încasarea cheltuielilor de asistență juridică, în corespundere cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârîtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Potrivit art. 96 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Așadar, în instanța de apel, intimatul IMSP „Central de Sănătate Cupcini” a fost reprezentat de avocatul Dmitrii Dubceac, căruia i s-a achitat pentru asistența juridică acordată suma în mărime de 2000 lei, fapt confirmat prin mandatul și bonul de plată anexat.

Respectiv, colegiul a considerat că aceste cheltuieli de judecată sunt reale, necesare și rezonabile, iar potrivit normelor legale, acestea urmează a fi încasate de la apelant în folosul intimatului.

Din considerentele menționate, Colegiul conchide că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de Valentina Grib, cu menținerea hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central.

La 19 iulie 2022, recurenta Valentina Grib, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din 09 septembrie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Ulterior, la 03 august 2022, recurenta Valentina Grib, a depus cerere de recurs suplimentară împotriva deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, reiterând cele solicitate anterior în cererea de recurs depusă.

În motivarea recursului, recurenta a indicat că atât instanța de fond cât și instanța de apel la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 01 august 2022

(f.d. 119, Vol. II), instanța de recurs a comunicat intimaților recursul depus, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 02 septembrie 2022, reprezentantul intimatului IMSP „Central de Sănătate Cupcini”, Lilia Șontea, a solicitat de a considera recursul declarat de recurenta Valentina Grib, ca inadmisibil.

Prin referința depusă la 02 septembrie 2022, reprezentantul intimatului IMSP „Central de Sănătate Cupcini”, avocatul Dmitrii Gubceac, a solicitat de a considera recursul declarat de recurenta Valentina Grib, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 12 mai 2022, iar cererea inițială de recurs a fost depusă la 19 iulie 2022 și ulterior la 03 august 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul oficiului poștal și poștei electronice, a copiei deciziei integrale participanților la proces la 16 iunie 2022, conform scrisorii de însoțire (f.d. 105, Vol. II), iar potrivit avizului de recepție contrasemnat, nr. DS8005966089AS, Valentina Grib a primit copia deciziei la 24 iunie 2022. Astfel, cererea de recurs declarată este depusă în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de recurenta Valentina Grib, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererea de recurs declarată de recurenta Valentina Grib, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de prima instanță și instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are

caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibilă cererea de recurs declarată de recurenta Valentina Grib.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de recurenta Valentina Grib, împotriva deciziei din 12 mai 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Victor Burduh

Galina Stratulat